

HÖGSKOLAN
I HALMSTAD

Konstvetenskap 31-60 hp

KANDIDATUPPSATS

Burning Beauty & Konstkritiken

David LaChapelle på Fotografiska museet 2012-
2013

Ida Heberlein

Konstvetenskap 30 hp

Halmstad 2014-02-17

Burning Beauty & Konstkritiken

David LaChapelle på Fotografiska museet 2012-2013

Ida Heberlein

Konstvetenskap, Sektionen för Humaniora,
Högskolan i Halmstad
Kandidatuppsats, 15 hp, höstterminen 2013
Handledare: Helen Fuchs

Sammanfattning

Syftet med undersökningen är att analysera hur svensk dagspress framställer Fotografiska museets utställning *Burning Beauty* med fotografier av David LaChapelle genom hur konstkritikerna framställer konsten och konstnären som person. Undersökningsmaterialet består av artiklar, konst- och kulturtidskrifter, nättidskrifter och radioreportage i Sverige under eller inför utställningen. Jag har genom att närläsa artiklarna undersökt vilka ord och formuleringar som förekommer vid beskrivningen av utställningen, konstnären och konsten.

Konstkritikerna framställer utställningen som välgjord och ett unikt tillfälle att få se en konstnärskarriär under ett och samma tak då den innehåller över 250 bilder från 1980-talet fram till 2012. Det är den största utställningen som Fotografiska museet visat och den största utställningen som LaChapelle haft. Den liknas vid en neonlysande regnbåge som följer väggarna på Fotografiska. LaChapelles bilder är ofta fyllda med budskap och detaljer och då Fotografiska visar bilderna i enorma format framgår dessa tydligare menar man.

Vad gäller konsten så framställs den som pastischer på kända verk ifrån renässansen och barocken. Kritikerna menar att kända konstnärer som Michelangelo och Botticelli har inspirerat LaChapelles konst.

Jag har kommit fram till att kritikerna delvis oreflekterat recenserar bilder från två helt olika typer av produktion utan att särskilja dem. De två olika produktionerna är de kommersiella bilderna innan 2006 och de civilisationskritiska bilderna efter 2006. Han slutade då att ta kommersiella uppdrag vilket har resulterat i en mer civilisationskritisk konst med konstnärlig frihet som följd. Vissa kritiker skildrar hela vidden av konstnärskarriären medan vissa kritiserar de tidigare verken. Den civilisationskritiska konsten har möjliggjort en plats på gallerierna för LaChapelle. Kritikerna är skeptiska inför den civilisationskritiska konstnären och ifrågasätter att han skulle ha ett genuint engagemang i de frågor som LaChapelle lyfter. Han lyfter ämnen som konsumtion, människohandel och religion. Kritikerna anser att han har för stor del av konsumtionskulturen genom sina kommersiella bilder för att kunna kritisera konsumtionskulturen på ett trovärdigt sätt. Genom att studera uppkomsten av vissa kändisporträtt framgår det tydligt att LaChapelle fortfarande 2012 tar kommersiella uppdrag. Skillnaden är friheten i att kunna välja de jobb han vill ha.

LaChapelle har som konstnär uppnått stjärnstatus. När han fotograferar kändisar räknas detta som ett kvitto på ytterligare stjärnstatus. Han kan alltså glorifiera kändisar genom att fotografera dem. Detta gäller både i de kommersiella bilderna såväl som i de konsumtionskritiska. Han har uppnått ekonomisk frihet och kan själv välja vilka uppdrag han vill göra. Kritikerna har svårt att koppla honom till de färgsprakande bilder han producerar och till det liv han fört. De framställer honom som en timid och lågmäld 45-åring. Han har sedan länge ansetts vara Hollywoods favoritfotograf och sägs ha levt nattklubbsliv under merparten av sin karriär. Den person som står framför kritikerna under invigningen av *Burning Beauty* motsvarade inte deras förväntningar.

Innehållsförteckning

1. Introduktion	4
1.1 Syfte- och problemformulering	5
1.2 Teori och metod	5
1.2.3 Beskrivning	6
1.2.3 Kontextualisering	6
1.2.4 Statusmarkör	7
1.2.5 Subjektivitetsmarkör	7
1.3 Tidigare forskning	7
1.4 Material	8
1.5 Bakgrunden till utställningen Burning Beauty 2012-2013	11
2. Undersökning	11
2.1 Utställningen	11
2.1.1 Beskrivning	11
2.2 Konsten	13
2.2.1 Beskrivning	13
2.2.2 Tolkning	15
2.2.3 Kontextualisering	16
2.2.4 Statusmarkörer	17
2.3 Konstnären	17
2.3.1 Beskrivning	17
2.3.2 Statusmarkörer	18
2.3.3 Subjektivitetsmarkörer	18
2.4 Sammanställning av värderande namn och ord	19
3. Slutdiskussion	21
4. Källförteckning	25

1. Introduktion

När jag besökte utställningen *Burning Beauty* på Fotografiska museet i Stockholm under vintern 2013 blev jag imponerad. Det var en intressant utställning både på sättet som de hade hängt de stora bilderna och hur de hade byggt upp de olika rummen och ytorna i det gamla tullhuset. Det var första gången jag besökte Fotografiska och första gången jag gick på en utställning med bilder av David LaChapelle.

De detaljrika bilderna kan man stå länge framför och jag stod länge och tittade på en konsumtionskritisk bild med titeln *Deluge* från 2006. Som många andra av hans bilder är det en parafra på ett känt verk och i detta fall Michelangelos *Deluge* från Sixtinska Kapellet. Eftersom bilderna som visades på utställningen *Burning Beauty* var i ett större format än vanligt blev detaljer och budskap tydligare.

Efter utställningen tyckte jag att det hade varit intressant att veta hur utställningen, konsten och konstnären själv skildrades av den svenska kritikerkåren och det är denna nyfikenhet som uppsatsen grundar sig på.

1.1 Syfte- och problemformulering

Syftet är att undersöka receptionen i svensk dagspress kring Fotografiska museets utställning *Burning Beauty* 30 november – 3 mars 2013 med fotografier av David LaChapelle samt hur konstkritikerna framställer konsten och konstnären. Jag vill alltså undersöka vad svenska kritiker skrev om utställningen, konsten och konstnären. Använder kritikerna samma slags värderande ord om utställningen? Hur beskriver de konstnärskapet? Har konsten utvecklats? Blir konsten identifierad med en viss konstriktning? Uppfattade kritikerna konstnären på samma sätt? Vad ges konstnären för status?

För att undersöka hur kritikerna framställt utställningen, konsten och konstnären kommer jag att undersöka artiklar rörande utställningen med hjälp av olika markörer som verktyg.

Det är intressant att undersöka receptionen kring *Burning Beauty* eftersom att det inte är gjort tidigare och för att se hur LaChapelles konstnärskap framställs i svensk media.

1.2 Teori och metod

Min teoretiska utgångspunkt är baserad på hur Jan-Gunnar Sjölin och Helena Cybinski undersöker konstkritik i *Om konstkritik – Studier av konstkritik i svensk dagspress 1990-2000* i Jan-Gunnar Sjölin(red.) från 2003. De undersöker artiklar av konstkritiker för att med hjälp av olika markörer få fram den bild som kritikerna förmedlar om utställningen, konstnärskapet och konstnären. Jag kommer att tillämpa de markörer som Sjölin och Cybinski använder för att närläsa och analysera konstkritiska texter och artiklar skrivna om utställningen *Burning Beauty*. Nedan redogör jag för dessa.

Sjölin använder 6 markörer för att analysera och urskilja meningsbärande ord och meningar inom konstkritik. Genom att använda dessa markörer synliggörs de sätt konstkritikerna framställer utställningen *Burning Beauty*, konsten och konstnären. De markörer som jag kommer använda är: beskrivning, tolkning samt kontextualisering. De tre markörer som inte är relevanta och alltså inte används i uppsatsen är beskrivning genom avbildning, värdering och analysens ställning i konstkritiken.¹

Helena Cybinski använder sig av 3 markörer för att analysera och urskilja meningsbärande inom konstkritik. Genom att använda dessa markörer synliggörs de sätt konstkritiker framställer konstnären, konstnärens status och hur konstnären uppfattas av kritikern. De två markörerna som används är: statusmarkörer samt subjektivitetsmarkörer. Den markör som inte är relevant för uppsatsen och inte används är objektivitetsmarkören.²

Med dessa 5 markörer: beskrivning, tolkning, kontextualisering, statusmarkör och subjektivitetsmarkör kan man undersöka hur både utställningen, konsten och konstnären

¹ Beskrivning genom avbildning är hur kritikerna använder bilder i texterna för läsarpedagogik. Analysens ställning i konstkritiken är hur viktig skribenten tycker det är med bildanalys. Båda dessa kommer inte med eftersom att uppsatsen handlar om receptionen om utställningen och inte om konstkritikerna som skribenter. Värdering är de ord och meningar som på något sätt är värderande i texten. Den har valts bort då den är för lik Cybinskis mer omfattande statusmarkör. [Sjölin, Jan-Gunnar, "Inledning", s. 17]

² Objektivitetsmarkören markerar rent objektiva faktauppgifter och information om exempelvis konstnär, verk osv. Den är för lik Sjölin's markör beskrivning för att ha med i uppsatsen. [Cybinski, Helena, "Cindy – Späd konstnärinna och uppburen superstar", 2003, s. 315-316]

framställs av konstkritikerna. Med hjälp av Sjölin's markörer beskrivning, tolkning och kontextualisering kommer jag att titta närmare på hur utställningen och konsten framställs i artiklarna medan Cybinskis statusmarkör och subjektivitetsmarkör kommer att användas för att analysera hur konsten och konstnären framställs av kritikerna. Anledningen till att jag slagit samman två författares markörer är att de tillsammans täcker in de aspekter jag vill undersöka i konstkritiken. Utan Sjölin's markörer går det inte att undersöka vissa aspekter av utställningen och utan Cybinskis markörer går det inte att undersöka konstnären.

Nedan redogör jag för de 5 markörerna som Sjölin och Cybinski skriver om för att klargöra hur de kan användas för att analysera konstkritiken runt utställningen *Burning Beauty*.

1.2.1 Beskrivning

Enligt Sjölin svarar markören beskrivning på var utställningen hölls och vad som fanns där. Beskrivningen berör också hur utställningen var organiserad och hur enskilda konstverk såg ut. Sjölin menar att kritikern skriver på ett "skenbart objektivt sätt" när denne medvetet eller omedvetet redan valt eller valt bort olika aspekter.³ Sjölin menar alltså att det inte går att vara strikt objektiv eftersom det sker val och avgränsningar runt beskrivningen. Kanske läggs det t.ex. mer vikt vid några verk än andra. Det finns alltså ingen fungerande mall för en rent objektiv beskrivning enligt Sjölin eftersom det är kritikern som lägger in personliga värderingar i sina iakttagelser och i sina beskrivningar. Sjölin menar att beskrivningen ska ses som en aktivt ställningstagande del av kritiken och inte som rent objektiv redogörelse då det är kritikerns urval av aspekter som spelar in. Ett exempel kan vara hur en konstkritiker enbart skriver om de samhällskritiska och renässansinspirerade verken och utelämnar de andra tematiska verken på samma utställning.⁴ Med hjälp av beskrivningen som markör kommer jag att undersöka hur kritikerna beskriver utställningen och konsten och konstnären. Beskrivningen kommer särskilt att lyfta fram frågeställningen om konstkritikerna använder samma värderande ord om utställningen.

1.2.2 Tolkning

När kritikern använder sig av tolkning handlar det om strävan efter att förklara verket. Tolkningen ska synliggöra de dolda budskap och betydelser som betraktaren inte ser direkt i verket. Kritikerns personliga kunskap om t.ex. hermeneutik och semiologi spelar in i tolkningen menar Sjölin.⁵ Genom att undersöka med hjälp av markören tolkning synliggör jag hur och om kritikerna tolkar olika verk eller bildserier.

1.2.3 Kontextualisering

Enligt Sjölin använder sig konstkritikern av kontextualisering när denne sätter in konstverket eller konsten i ett sammanhang. Kontextualisering handlar om att förtydliga verkets uppkomst och influenser genom att sätta in det i ett politiskt, biografiskt, historiskt, ideologiskt sammanhang eller rent konstnärliga omständigheter. Kontextualisering, menar Sjölin, behöver inte hänga ihop med tolkningsprocessen utan är en självständig del av kritiken. Kontextualisering kan spela en stor roll för betraktaren eftersom att denne kan påverkas av kritikerns sätt att se på och sätta in verket i ett konsthistoriskt perspektiv. Det personliga

³ Sjölin, s. 17

⁴ Ibid, s. 17-20

⁵ Ibid, s. 17-20

ligger i vad kritikern prioriterar att berätta om konstnären, riktningen inspirationskällor o.s.v. Sjölin menar att kritikerns sätt att placera verket i konsthistorien som sprids vidare till läsaren. Kritikern försöker alltså att förklara betydelsefulla omständigheter kring verkets uppkomst för läsaren.⁶ Genom att använda markören kontextualisering kommer jag att undersöka i vilket konsthistoriskt fack eller sammanhang som utställningen och LaChapelle har placerats.

1.2.4 Statusmarkör

Enligt Cybinski syns det i konstkritiken när ett konstnärskap uppnått en viss status i konstvärlden. Det kan uttryckas genom positiva ord som pionjär eller föregångare. Man kan se statusmarkörer när konstnären jämförs med tidigare mästare eller/och mästerverk. Det kan vara ett sätt för kritikern att ge konstnären stjärnstatus. Markören kan också påvisa konstnärens ställning i förhållande till samtidskonsten. Genom att analysera statusmarkörer i texterna vill jag undersöka vilken status kritikerna ger LaChapelle.

1.2.5 Subjektivitetsmarkör

Enligt Cybinski handlar subjektivitetsmarkören om personliga beskrivningar av kritikern som kritikern gör om konstnären. Dessa handlar oftast om hur kritikern i texten uppfattar och framställer konstnären.⁷ Genom att titta på subjektivitetsmarkörer kommer jag att undersöka hur kritikerna uppfattar LaChapelle och vad de förmedlar om honom som konstnär och person.

1.3 Tidigare forskning

Det finns ingen receptionsundersökning om utställningen *Burning Beauty* och inte heller om David LaChapelle-utställningen som Jan och Per Broman arrangerade i lokalen Factory i Nacka Strand 2008.⁸ Även om det inte räknas som forskning kan de artiklar som skrevs i samband med utställningen 2008 ändå vara intressant att referera till här som en ingång och bakgrund till receptionen av utställningen *Burning Beauty*. De kritiker som recenserat utställningen från 2008 har i stort samma uppfattning om konstnären och konsten som kritikerna till *Burning Beauty*. Natalia Kazmierska som recenserat utställningen från 2008 för Expressen i artikeln "*David LaChapelle/Factory, Nacka*" skrev att ingen förutom LaChapelle har ingått i en så total symbios med popkulturen sedan Andy Warhol genom sina bilder på den samtida kändiskulten och masskonsumtionen.⁹ Kritikern Fredrik Strage skrev i artikeln "*Ibland känner jag mig som en hora. Ibland som en konstnär*" för DN om den telefonintervju han haft med LaChapelle inför utställningen 2008. I artikeln skriver Strage om hur LaChapelles attityd ändrats till den konsumtionskritiska konsten då ett mål varit att komma in på gallerierna.¹⁰

⁶ Ibid, s. 25-26

⁷ Cybinski, s. 315-316

⁸ Steorn, Patrik och Jonsson, Min-Jung, "*David La Chapelle*", 2013

⁹ Kazmierska, Natalia, "*David LaChapelle/Factory, Nacka*", Expressen, 2008

¹⁰ Strage, Fredrik, "*Ibland känner jag mig som en hora. Ibland som en konstnär*", DN, 2008

Det har skrivits mycket om David LaChapelle men det har inte genomförts någon akademisk forskning i konstnärskapet som jag haft tillgång till. Det finns dock en kandidatuppsats vid namn ”*Sexiness with humor: those things are normal for me*” - *Undersökning av kvinnlig och manlig maskerad i några utav David LaChapelles bilder* från 2009 som är skriven av Nina Danielsson, Högskolan i Halmstad. Den innehåller en undersökning av kvinnlig och manlig maskerad i LaChapelles bilder. De aspekter som kan vara intressanta för uppsatsen är hur Danielsson kommit fram till att bilderna kan verka vulgära och provocerande vid en första anblick men efter att ha undersökt noggrannare uppfattas de som mer humoristiska och med ett mångtydigt innehåll med olika budskap. Vad Danielsson också pekar på är hur kompositionen och färgerna är en viktig del av bildens uttryck. Utan färg hade bilderna förlorat mycket av sin intensitet.¹¹

Receptionsforskning som jag har använt är Jan-Gunnar Sjölin's antologi. Jag har använt två av texterna, se under kapitlet Metod.

1.4 Material

Primärmaterialet utgörs av 10 artiklar som behandlar *Burning Beauty* i svensk dagspress, konst- och kulturtidskrifter, nättidskrifter och i radioreportage i Sverige i samband med utställningen. Urvalskriteriet för artiklarna är att de ska vara skrivna för en annan uppdragsgivare än Fotografiska museet och att de ska innehålla en eller flera av markörerna från Sjölin och Cybinski. En text som därför inte tagits med är Per Öqvists porträtt ”Smaklöst kändisfixerad eller genialisk kritiker” för *Konstvärlden*, 2012:6. Den är intressant då den har med en värderande åsikt i namnet på artikeln.

Nedan följer en kort presentation av artiklarna och skribenterna för att förtydliga vad de skrivit, för vilket medium och hur de tituleras.

Hannes Fossbo gjorde en intervju med tillhörande artikel ”David LaChapelle för Fotografiska: ”Burning beauty” för Sveriges Radio P3 121130. Han arbetade då som webbredaktör för Kulturnyheterna på SVT.

Christine Antaya skrev artikeln ”Lättuggad LaChapelle - men Ruby ger mersmak” för *Helsingborgs Dagblad* 130105. Hon arbetade då som kulturskribent och översättare samt kulturkrönikör för *Helsingborgs Dagblad*.

Torbjörn Ivarsson skrev artikeln ”Fotografins kitschkung visar allt” för *Dagens Nyheter* den 121130. Han jobbade då som reporter på *Dagens Nyheter*.

Carl Aronsson skrev artikeln ”Burning Beauty: David LaChapelle på Fotografiska – en barock upplevelse” för Kulturkoll.se 121204. Han jobbade då som skribent för Kulturkoll.se.

Magnus Fröderberg skrev artikeln ”Smygtitt: David LaChapelle intar Fotografiska” för Fotosidan.se 121128. Han är yrkesfotograf och jobbade då som chefredaktör på Fotosidan.se och tidningarna Fotosidan Magasin och Proffsfoto. Tidigare har han jobbat som pressfotograf.

¹¹ Danielsson, Nina, ”*Sexiness with humor: those things are normal for me*” - *Undersökning av kvinnlig och manlig maskerad i några utav David LaChapelles bilder*, 2009

Sebastian Johans skrev artikeln ”Extra allt och lite till” för *Uppsala Nya Tidning* 121213. Han jobbade då som kulturkrönikör för *Uppsala Nya Tidning*.

Camilla Hammarström skrev artikeln ”Överflöd och undergång genom objektivitet, David LaChapelle gör skruvade bilder av kändisar och katastrofer” för *Aftonbladet* den 121219. Hon arbetade då som konstkritiker och bloggare på *Aftonbladet*.

Salka Hallström Bornold skrev ”Grisfest deluxe” för *Expressen* 121205. Hon jobbade då som redaktionschef på *Expressens* kulturredaktion.

Erica Treijs skrev artikeln ”Jag älskar stillbilden” för *Svenska Dagbladet* 121123. Hon jobbade då som journalist, konstskribent och bloggare på *Svenska Dagbladet*.

Sara Ullberg skrev artikeln ”Lågmäld LaChapelle gör högljudd konst” i *Svenska Dagbladet* 121129. Hon jobbade då för nyhetsbyrån TT Spektra som förmedlar nyhetsartiklar för tidningar att köpa. När artikeln står med i *Svenska Dagbladet* står det inte med någon underskrift utan endast TT Spektra. Jag har själv haft mailkorrespondens med Sara Ullberg själv för att få bekräftat vem det var som hade skrivit artikeln.¹²

Av dessa tio skribenter är det två etablerade konstkritiker/skribenter och tre kulturskribenter/krönikörer. De övriga fem är journalister, reportrar och skribenter för olika forum.

Sekundärmaterialet är de källor som har använts för att ge bakgrundsinformation om utställningen, dess verk samt olika källor för att undersöka begreppet kitsch då det återkommer i artiklarna om LaChapelle.

Fotografiska museets curators Min-Jung Jonsson och Patrik Steorn har skrivit presentationen av utställningen på museets hemsida. Presentationen har gett mig bakgrundsinformation till utställningen. Vissa av de texter och artiklar som förekommer i dagspressen är direkt kopierade från denna presentation. Som exempel på detta har jag tagit med texter i källförteckningen från QX och Foto.kittad.se. Texterna innehåller helt eller delvis kopierade partier från Jonsson och Steorns text. QX använder sin kopierade text som en reklampost medan den i Foto.kittad.se har försetts med signaturen Johan Lyckaro. Där finns även en artikel från LaChapelles tidigare utställning i Stockholm från 2008 som är en osignerad men högst personligt skriven text undertecknad TT Spektra. Jag har efter kontakt med TT Spektra fått reda på att det är Carl Cato som har skrivit artikeln ifråga.¹³ Det är intressant att notera hur folk kopierar texter och sätter sitt eget namn på dem och hur en journalist kan skriva en personlig text och göra detta anonymt under TT Spektra. Jag kommer inte att ta upp dessa fall i undersökningen utan ville peka på något som jag kommit i kontakt med under materialinsamlingen.

David LaChapelle har tillsammans med Fotografiska museet, curators Min-Jung Jonsson, Patrik Steorn och utställningsproducenten Pauline Benthede gett ut en fotobok med titeln *Burning Beauty*. Fotoboken innehåller majoriteten av bilderna från utställningen och innehåller även texter skrivna av Jonsson och Steorn samt en intervju med LaChapelle. I artiklarna förekommer namedropping och jag har valt ut några kändisporträtt ur fotoboken för att se i vilken kontext dessa har kommit till. Jag har valt ut porträtt som gjorts innan och efter

¹² Det är med två artiklar från *Svenska Dagbladet* men de skiljer sig åt. Erica Treijs har skrivit sin artikel baserad på en telefonintervju som gjordes innan utställningen hade öppnats. Sara Ullberg har skrivit sin artikel baserad på det tal som LaChapelle höll på invigningen av utställningen. Ullberg har skrivit sin artikel för TT SPEKTRA som SvD i sin tur har köpt.

¹³ Mailkorrespondens med Sara Ullberg 131118

2006 för att se om de skapats i en konstnärlig kontext eller i en reklamuppdragskontext.¹⁴ Porträtten ifråga är de på Britney Spears från 1999, Kanye West från 2006 och Lady Gaga från 2009 samt ett verk på Naomi Campbell i verket *The Rape of Africa*. Jag har använt texter från Rolling Stones hemsida av Steven Daly och Austin Scaggs, hemsidan Design Scene samt Gagapedia för att se i vilket sammanhang bilderna förekommer.

Begreppet kitsch förekommer i tre av de undersökta artiklarna och jag har använt Kristoffer Arvidssons avhandling *Den romantiska postmodernismen – Konstkritiken och det romantiska i 1980- och 1990-talet svenska konst* från 2008 för att förstå och använda hur han definierar kitsch. Arvidssons avhandling undersöker svensk konstkritik under 1980-1990-talet. 1980-talet var en tid då svenska konstkritiker introducerade begreppet inom den svenska konstkritiken i relation till samtidskonsten. Det var också under det årtionde som LaChapelles karriär började. Arvidsson skriver att ordet kitsch härstammar ifrån jiddisch och syftade ifrån början på dåligt kopierad samt massproducerad konst från en befintlig stil. Mottagarna och köparna av kitsch var de lägre samhällsklasserna som ansågs vara obildade. I efterhand har kitsch blivit ett ord som används som distinktion för dålig smak och kommersiell konst. Arvidsson använder sig av flera källor för att försöka hitta en enhetlig definition av begreppet. Han ställer all konst som inte är kitsch på ena sidan då denna har gjorts med intellektuell och ironisk distans. På andra sidan ställer han konst som faller under kitsch då den är gjord med innerlighet. Den känsloframkallande konsten kallas då för kitsch medan den intellektuellt gjorda kallas för konst.¹⁵

Enligt filosofen Thomas Kulka i *Kitsch & Art* 2002 är kitsch vad massan gillar men som konstvärlden tycker är undermålig. Det ligger inget konstnärligt värde i kitschen men den är trots det populärt. Eftersom att kitsch ofta handlar om figurativ konst så är det motiven och objekten i bilden som omedelbart identifieras på ett känslomässigt plan hos betraktaren.¹⁶

Konstfilosofen Denis Dutton har skrivit om begreppet kitsch på Museum of Modern Arts hemsida där kitsch handlar om massproducerade reproduktioner som är populära hos den stora massan. Kitschkonst anspelar på betraktarens känslor. Dutton menar att betraktaren faller en första tår av medlidande för motivet och en andra tår vid igenkännandet av känslan den förmedlar. Konstverk som kopieras är inte omedelbart kitsch utan det är när motivet används i ett annat material eller medium.¹⁷

Konklusionen av dessa tre förklaringar av begreppet är att kitsch kallas dålig, kopierad konst av en kulturelit. Det kan också referera till dålig smak. Kitsch konsumeras av en bred massa som är obildade inom konst och design. Kitsch är konst som säljer på grund av känslan den förmedlar. Det är intressant att ta reda på vad begreppet kitsch innebär eftersom kritikerna i uppsatsen använder ordet när de beskriver LaChapelles konst eller hans tidigare konststil.

¹⁴ 2006 är året då LaChapelle slutade att ta kommersiella uppdrag för att påbörja en mer civilisationskritisk konst. [Aronsson, Carl, "Burning Beauty: David LaChapelle på Fotografiska – en barock upplevelse", Kulturkoll.se, 2012]

¹⁵ Arvidsson, Kristoffer, *Den postmodernistiska romantiken – Konstkritiken och det romantiska i 1980- och 1990-talets svenska konst*, 2008, s. 107

¹⁶ Kulka, Thomas, *Kitsch & Art*, 2002, s 7-13

¹⁷ Dutton, Denis, "Kitsch", 2009

1.5 Bakgrunden till utställningen *Burning Beauty* 2012-2013

Jan och Per Broman grundade Fotografiska museet 2010.¹⁸ Tidigare drev de en utställningslokal med inriktning på fotografi i Nacka och 2008 hade de en utställning med David LaChapelle. Det stora publikintresset för denna utställning kom att ligga bakom initiativet till Fotografiska museet. *Burning Beauty* är den största utställningen som Fotografiska visat då de fyllde hela museet med verk av LaChapelle jämfört med att visa 5-6 fotografier samtidigt som de gör i vanliga fall. Utställningen innehöll över 250 verk inklusive film- och musikvideos från hela LaChapelles karriär med avstamp i 1980-talet fram till 2012. Den senaste bildserien *Still Life* från 2012 premiärvisades högst upp i Fotografiska museet. Till utställningen gjordes ingen traditionellt pedagogiskt uppbyggd katalog utan en omfattande fotobok. LaChapelle släpper fotoböcker i samband med sina utställningar

2. Undersökning

Undersökningen är uppdelad i tre delar. Jag kommer att behandla markörerna beskrivning, tolkning, kontextualisering, statusmarkör och subjektivitetsmarkör i löpande text under rubrikerna ”Utställningen”, ”Konsten” och ”Konstnären”. Eftersom markörerna förekommer olika ofta i texterna är avsnitten olika långa. Det innebär också att de fem markörerna inte förekommer under alla tre rubriker.

Undersökningen innehåller också en tabell som markerar olika ord som förekommer ofta i texterna såsom Warhol, kitsch, manipulation, uppdragsfrihet och namedropping. Tabellen är ett verktyg för att tydligt visa förekomsten av dessa ord och namn i texterna.

2.1 Utställningen

Vad gäller utställningen så är det mest beskrivningsmarkörer som kritikerna använt sig av. Från beskrivningarna går det även att plocka ut statusmarkörer. Kontextualisering förekommer endast en gång.

2.1.1 Beskrivning

Carl Aronsson beskriver i artikeln ”*Burning Beauty: David LaChapelle på Fotografiska – en barock upplevelse*” hur utställningen är som en barock upplevelse. Vad han menar med barockt är LaChapelles barocka bildspråk som yttrar sig i en överdriven färgskala. Aronsson anser att utställningen är värt ett besök då det slår alla andra kulturaktiviteter som Stockholm har att erbjuda under utställningsperioden. Vidare är det enligt honom ett unikt tillfälle att få se en hel konstnärskarriär på en och samma utställning. Han anser att Fotografiska Museet

¹⁸ Steorn, Patrik och Jonsson, Min-Jung, 2013

sedan öppningen 2010 haft problem med ogenomtänkta hängningar men att *Burning Beauty* är en fullträff både vad gäller skyltar, belysning och väggfärger.¹⁹

Sebastian Johans beskriver utställningen i artikeln ”Extra allt och lite till”. ”Extra allt” är hans sammanfattning för världsfotografens estetik då han blandar kraftiga färger med kändisar, bröst, grisar m.m. Han trodde att alla LaChapelles bilder skulle explodera i ett bildfyrvakeri genom att visas i ett större format på museet men anser dock att bilderna och detaljerna blir lättare att betrakta på grund av bildernas storlek.²⁰

Torbjörn Ivarsson har döpt sin artikel till ”Fotografins kitschkung visar allt” och beskriver hur de kitschiga och skimrande bilderna på Fotografiska liknar en regnbåge runt väggarna på museets tre våningar.²¹

Salka Hammarström Bornold beskriver *Burning Beauty* som namnet på artikeln ”Grisfest deluxe”. Utställningen liknas vid en färjetur på Viking Line som ligger utanför Fotografiska. För en summa pengar får du gå in på färjan som erbjuder våning efter våning med en brinnande backanal.²² Hallström Bornold skriver att utställningen förmedlar en känsla av undergång och att detta är den sista festen innan fallet. Hon anser inte att man ska säga nej till utställningen som både är välgjord och fylld med fina grisigheter. Grisigheterna syns i bilderna där kändisar vältrar sig i köttslig såväl som världslig materia. Ett exempel på grisighet som hon tar upp är bilden *But I'm a vegetarian* där Pamela Andersson just ska våldtas av en kvinnlig gris.²³

Sara Ullberg beskriver i sin artikel ”Lågmäld LaChapelle gör högljudd konst” hur enorma samtidstablåer från 1980-talet fram till idag täcker väggarna. Jämfört med utställningen i Nacka 2008 som drog 15000 besökare förväntar man sig minst 100000 besökare till *Burning Beauty*. Hon skriver också att utställningen på förhand är en given succé.²⁴

Magnus Fröderberg skriver i sin artikel ”Smygtitt: David LaChapelle intar Fotografiska” att utställningen är extrem på många sätt. Med detta menar han att bilderna är i ett enormt format och att varje bild är extrem med genomarbetade detaljer, komplexitet och i sitt uttryck. Fröderberg menar att varje verk tar sin tid att betrakta.²⁵

Christine Antaya besökte *Burning Beauty* samtidigt som en utställning av Wolfgang Tillman och Sterling Ruby på Moderna Museet. Hon jämför Tillmans och LaChapelles utställningar med varandra i artikeln ”Lättuggad LaChapelle - men Ruby ger mersmak” och konstaterar att om Fotografiska visar 1990-talets masskultur och bekanta motiv så visar Moderna Museet alternativa kulturer.²⁶

I dessa beskrivningar går det att hitta likartade värderingar kritiker emellan. Johans skriver om hur utställningen är ”extra allt” och Fröderberg skriver att utställningen är extrem i sitt uttryck. Dessa två beskriver då utställningen storleksmässigt. Ivarsson liknar utställningen vid en neonlysande regnbåge som slingrar sig runt väggarna medan Hallström Bornold beskriver utställningen som välgjord men också som en brinnande backanal. Dessa två kritiker använder sig av imaginära bilder för att läsaren ska föreställa sig hur utställningen ser ut. Ullberg skriver om hur utställningen består av enorma samtidstablåer från 1980-talet till idag och

¹⁹ Aronsson, 2012

²⁰ Johans, Sebastian, ”Extra allt och lite till”, *Uppsala Nya Tidning*, 2012

²¹ Ivarsson, Torbjörn, ”Fotografins kitschkung visar allt”, *Dagens Nyheter*, 2012

²² ”Backanal” härstammar från antiken och avser överväldigade fester med mycket alkohol.

²³ Hallström Bornold, Salka, ”Grisfest deluxe”, *Expressen*, 2013

²⁴ Ullberg, Sara, ”Lågmäld LaChapelle gör högljudd konst”, *Svenska dagbladet*, 2012

²⁵ Fröderberg, Magnus, ”Smygtitt: David LaChapelle intar Fotografiska”, *Fotosidan.se*, 2012

²⁶ Antaya, Christine, ”Lättuggad LaChapelle - men Ruby ger mersmak”, *Helsingborgs Dagblad*, 2013

Antaya beskriver *Burning Beauty* som en utställning i masskultur från 1990-talet till idag. Dessa två kritiker beskriver vad för slags motiv som läsaren kan förvänta sig på utställningen.

Med tanke på vad Sjölin skriver om beskrivning som markör och hur den är skenbart objektiv så kan man definitivt koppla det till hur olika kritikerna beskriver utställningen och vad de tar med sig därifrån. Det kan kopplas till om kritikerna beskriver utställningen visuellt, innehållsmässigt eller genom värderande uttryck. Vissa tycks ha fått en bättre överblick runt utställningen som Ivarsson och Hallström Bornold då de beskriver den som en sammansatt fest eller regnbåge medan Johans och Fröderberg inte riktigt kunnat ta in hela utställningen på en och samma gång då den istället beskrivs som extremt och extra allt.

Det går att plocka ut statusmarkörer ur beskrivningarna om utställningen. Samtliga kritiker förutom Hammarström och Hallström Bornold skriver att det är Fotografiska museets största eller LaChapelles största utställning någonsin. Det är en värderande statusmarkör. Aronsson tycker att besöket slår Stockholms hela kulturutbud medan Ullberg skriver om hur mycket besökare man räknar med under utställningen och att det är en given succé. Dessa värderingar fungerar också som statusmarkörer då de är exempel på utställningens popularitet.

2.2 Konsten

Vad gäller konsten förekommer beskrivning, tolkning, kontextualisering och statusmarkörer. Beskrivning är den dominerande markören i konstdelen.

2.2.1 Beskrivning

Enligt Hannes Fossbo kännetecknas LaChapelles bildvärld av sex, kändisar eller konsumtionskritik i radioreportaget ”David LaChapelle för Fotografiska: ’Burning beauty’”. Fossbo menar att konstnären hämtar inspiration från upplysningen eller renässansen och konsten fokuserar på frågor som livet efter döden eller om det finns en själ. Fossbo framhåller att motiv av Jesus ofta finns med bland bilderna och framförallt i bildserien *Jesus is my homeboy* som är ett tema i utställningen. Ett exempel på kändisporträtt som han tar upp är bilden på Kanye West som Jesus i törnekrans.²⁷

Aronsson skriver att LaChapelle hämtat inspiration från stora konstnärer som Michelangelo, Botticelli och barocken samt att namnet *Burning Beauty* är lånat från en av Michelangelos sonetter. Aronsson beskriver LaChapelles konst som pastischer av kända verk där han har överdrivit en eller flera av komponenterna eller skiljer sig på ett oväntat sätt från förebilden. Under konstnärens senare period har han skapat en serie civilisationskritiska verk som behandlar miljöfrågor och andra frågor än de som begränsar sig till det västerländska samhället. Exempelvis har han gjort om Botticellis *Venus och Mars* och döpt om det till *The rape of Africa*. Han har satt in Naomi Campbell som en vacker exploaterad svart kvinna med barnsoldater som håller i vapen och i bakgrunden skymtar man skövlade land med grävmaskiner.²⁸

Ullberg beskriver hur LaChapelles konst blivit mer samhällskritisk under de år sedan han slutat att ta kommersiella uppdrag. LaChapelle framstår som kritisk mot konsumismen, klimathot och den snedvridna synen vi i västvärlden har på kändisvärlden. Den senast skapade

²⁷ Fossbo, Hannes, ”David LaChapelle för Fotografiska: ”Burning beauty”, Sveriges Radio, P3, 2012

²⁸ Aronsson, 2012

delen *Still Life* i utställningen består av bilder på vaxdockor av kändisar och kungligheter som blivit vandaliserade i pappkartonger. Ullberg kopplar dessa till tankar om den moderna tidens förgänglighet.²⁹

Antaya skriver att LaChapelles konst består av glansiga kroppar, drypande övertydlighet och iscensatta bildrum. I utställningen kan man enligt Antaya se LaChapelles resa från kommersiell fotograf till konstfotograf med socialt patos. Hon skriver också att hans konstfotografier är otyglade och att det glansiga bildspråket och direkta tilltalet ifrån reklamvärlden hänger i. Hon anser att LaChapelle tagit ett snedsteg med de nya stillebensinspirerade verken då samtidshistoria och silikonestetiken i hans övriga verk är något som fungerar för honom. Antaya har döpt sin artikel till ”Lättuggad LaChapelle”. Med detta syftar hon på att även om LaChapelle använt sig av detaljer, symboler osv. från konsthistorien och samtiden så är konsten lätt att tolka. Hon ser inga överraskningar i LaChapelles motiv och tycker att konsten som föreställer kändisarna bättre fångar förgängligheten i kändisskapet än det han vill uppnå med sina stilleben med vanitas-motiv.³⁰

Hammarström har döpt artikeln till ”Överflöd och undergång genom objektivitet – David LaChapelle gör skruvade bilder av kändisar och katastrofer”. Enligt henne skapar LaChapelle spretiga budskap som både är styrkan och svagheten i bilderna. I vissa bilder finns det både ett ytligt och ett djupare budskap och denna lätthet jämfört med allvar i bilderna skapar en härlig svängning enligt Hammarström. Vidare tycker hon sig se att konstnärskapet har utvecklats i och med de remarkabelt uppbyggda scenerna runt modellerna i bilderna som tar upp naturkatastrofer. Hon nämner stjärnor som Britney Spears och Lady Gaga i de kändisporträtt LaChapelle tagit under sin karriär och som hänger på Fotografiska.³¹

Johans skriver att LaChapelles konst kan vara övertydligt samhällskritisk samt att i den högljudda konsten på Fotografiska går det att urskilja mer subtila budskap och detaljer i bilderna då de är uppförstorade i ett enormt format. Han anser att LaChapelle skriver betraktaren på näsan. Detta kopplar han till fotoboken där LaChapelle själv säger i intervjun att han inte gillar konst som man måste läsa sig till för att förstå.³²

Erica Treijs skriver i artikeln ”Jag älskar stillbilden” att LaChapelle är en antites till ordet lagom. Surrealistisk kitsch har varit hans signum och det har han lämnat bakom sig genom att gå in på nya motiv från konsthistorien. Han tolkar om gamla mästars verk och dess religiösa symbolik till en nutida kontext genom att använda mättade färger, ett dignande överflöd, kritik mot exploatering och religiös ikonografi - allt i ett. Treijs tror att anledningen till sökandet efter nya motiv och att han lämnat den kommersiella världen bakom sig handlar om att han inom reklamvärlden redan gjort allt för att få fram extraordinära bilder och att han till slut fick idétorra.³³

Även i beskrivningen av konsten går det att få fram likartade värderingar. Fossbo och Aronsson har båda skrivit om att konsten inspirerats av renässansen och barocken där Fossbo framhåller de religiösa motiven medan Aronsson framhåller hur fotografen gjort pastischer på gamla mästerverk. Treijs håller också med föregående kritiker och menar hur han gått från kitsch till att inspireras av konsthistorien.

Hammarström, Antaya och Ullberg skriver om hur konstnärskapet utvecklats i en mer civilisationskritisk bana men att han för med sig det glansiga bildspråket från reklamvärlden.

²⁹ Ullberg, 2012

³⁰ Antaya, 2013, Vanitas är ett tema som används inom konst för att visa på livets förgänglighet.

³¹ Hammarström, Camilla, ”Camilla, Överflöd och undergång genom objektivitet, David LaChapelle gör skruvade bilder av kändisar och katastrofer”, *Aftonbladet*, 2012

³² Johans, 2012

³³ Treijs, Erica, ”Jag älskar stillbilden”, *Svenska Dagbladet*, 2012

Sättet att fotografera på följer med i den andra fasen av LaChapelles konstnärskap medan motivet har ändrats.

Både Antaya och Johans tycker att LaChapelle använder sig av ett övertydligt bildspråk. Detta lutar sig tillbaka till uttalandet som Johans skrivit om av LaChapelle, att han inte vill att folk ska behöva läsa sig till förståelse för hans verk.

När kritikerna beskriver konsten så nämner de bland andra Britney Spears, Kanye West och Lady Gaga i kändisporträtten och det vore intressant att veta var och i vilket sammanhang dessa bilder har använts. 1999 fotograferade LaChapelle flera porträttbilder på Spears som är med i fotoboken.³⁴ Ett av LaChapelles porträtt användes som omslagsbild för Rolling Stone 1999.³⁵ År 2006, samma år som LaChapelle slutade med kommersiella uppdrag så porträtterade han Kanye West som Jesus i törnekrona.³⁶ Porträttet av Kanye West användes som omslagsbild för Rolling Stone 2006.³⁷ Lady Gaga är porträtterad i en bildserie från 2009.³⁸ Porträttet på Lady Gaga användes som omslagsbild för Rolling Stone 2009 samt som omslag för ett av hennes album.³⁹ *The Rape of Africa* med Naomi Campbell som modell är från en bildserie med samma namn från 2009.⁴⁰ *The Rape of Africa* skiljer sig från de andra kändisporträtten då det är ett av de samhällskritiska verken som har en uppbyggd scenografi runt huvudpersonerna. Verket har använts som omslagsbild till konsttidningen Flaunt Magazine.⁴¹ Skillnaden mellan porträtten och *The Rape of Africa* är att porträtten är gjorda för Rolling Stone medan konstverket är del av en bildserie som har använts som omslagsbild av Flaunt Magazine på grund av det konstnärliga värdet.

2.2.2 Tolkning

Hammarström skriver om hur de barocka kändisporträtten måste ha varit roliga för modellerna att göra tillsammans med LaChapelle. LaChapelle skapar med hjälp av dem drömmar om hur överflöd förväntas se ut. Det närmsta som folk anser vara paradiset är det motståndslösa och glamourösa liv som kändisarna lever, tror Hammarström. Vad hon kommer att tänka på är hur dessa kändisar aldrig kommer att kunna uppleva anonymitet igen och blir på ett sätt martyrlika i bilderna. Hon menar att kändisskapet även kan vara ett kors att bära.⁴²

Ivarsson verkar inte vara lika positivt inställd som Hammarström. Enligt Ivarsson fungerar inte porträtten av nästan nakna kändisar som personliga porträtt utan tvärtom förstärker de mytbilden av kändisen.⁴³

Johans har tolkat en kritiserad bildserie som består av upplädda modeller som poserar framför hus som blivit demolerade till följd av olyckor eller naturkatastrofer. Kritiker till denna bildserie tycker att bakgrunden är nonchalant använd. Johans menar att konstnären har tagit tillvara på en ny befintlig bakgrund och lagt på ett redan befintligt motiv. Johans tolkar bildserien som att ytan kan dölja allt.⁴⁴

³⁴ LaChapelle, David, Jonsson, Min-Jung, Benthede, Pauline & Patrik Steorn, *Burning Beauty*, 2012, s. 110-113

³⁵ Daly, Steven, "Britney Spears, Teen Queen: Rolling Stone's 1999 Cover Story", 2011

³⁶ LaChapelle, David, Jonsson, Min-Jung, Benthede, Pauline & Patrik Steorn, 2012, s. 79

³⁷ Scaggs, Austin, "The 100 best Covers: The Passion of Kanye West", 2006

³⁸ LaChapelle, David, Jonsson, Min-Jung, Benthede, Pauline & Patrik Steorn, 2012, s. 96-99

³⁹ Gagapedia, 2014

⁴⁰ LaChapelle, David, Jonsson, Min-Jung, Benthede, Pauline & Patrik Steorn, 2012, s. 62-63

⁴¹ Design Scene, 091130

⁴² Hammarström, 2012

⁴³ Ivarsson, 2012

⁴⁴ Johans, 2012

Hallström Bornold skriver om det civilisationskritiska verket *The rape och Africa*. Bilden föreställer hur den afrikanska jorden, kvinnan och barnsoldaterna har exploaterats. LaChapelle har tagit mästerverket av Botticelli och gjort det till en kitschig pastisch och Hallström Bornold tolkar den som en bild av djupaste äckel gällande modebranschen, rovdjurssamhället och kroppen som handelsvara. Det skulle kunna vara olidligt om det inte var för den svinaktiga humorn som ligger bakom bilderna enligt henne.⁴⁵

Hammarström tolkar kändisporträtten som en fasad som målats upp och innehåller vanliga människors drömmar om ett liv i lyx samtidigt som kändisskapet är ett kors att bära då de aldrig kommer att vara anonyma. Johans tolkar verken av modeller som fotograferats framför raserade hus av naturkatastrofer som ett sätt att försöka dölja historien bakom med en lättsam och vacker yta. Den vackra ytan som ska dölja verkligheten återkommer i Hallström Bornolds tolkning av *The rape of Africa* där den vackra ytan inte är tillräcklig för att dölja det dunkla budskapet.

De civilisationskritiska verken och porträtten får kritikerna att fundera över vår samtidskultur och hur människor påverkar varandra samt hur jorden och världen påverkas av människan.

2.2.3 Kontextualisering

Fossbo anser att LaChapelles samhällskritik har ett släktskap med Paul McCarthys civilisationskritiska konst. Han går inte in på detaljer om varför han tycker det. Vidare skriver han att det märkliga med LaChapelles konsumtionskritiska bilder är att bilderna blir direkt kontraproduktiva då de lyckas med framstå som konsumtionskritiska annonser istället. Han går inte vidare in på vilka bilder det är som lyckas med detta.⁴⁶

Aronsson försöker att förklara varför LaChapelle har hamnat i facket kitsch. Han menar att konstnärens barocka bildspråk och surrealistiska motiv och överdrivna färgskala har lett till kulmen av genren inom konsthistoriens Hall of Fame. Aronsson kopplar samman LaChapelle med Damien Hirst och Jeff Koons och att dessa tre delar rum i Hall of Fame.⁴⁷

Antaya ser de kändisporträtt som hänger på Fotografiska som vår tids oljeporträtt på adel och kungligheter.⁴⁸

Kritikerna kontextualiserar konsten genom att koppla till konstnärer som Paul McCarthy, Damien Hirst och Jeff Koons och kitschen som stilriktning. Aronsson kopplar till de konstnärer som kommer från samma konststil som LaChapelle. För att luta tillbaka på frågeställningen om LaChapelle sätts in i någon konststil så ser svaret ut att bli kitsch.

Det går här tydligt att se hur Sjölin menar att konstkritikern använder sig av kontextualisering för att förtydliga konstnärskapets ursprung för läsaren. Genom att koppla till välkända konstnärer sprider sig uppfattningen av LaChapelles konstnärskap vidare till läsaren. Kritikerna försöker här att påvisa uppkomsten av konstnärskapet för läsaren.

Det konsumtionskritiska temat kan kopplas till en konsthistorisk kontext med gamla anor i Michelangelos motiv *Deluge* från sextinska kapellet som LaChapelle gjort en parafra på. Michelangelos motiv föreställer syndafloden där människor går under då de inte kan släppa ifrån sig sina ägodelar för att bli räddade av Arken. I LaChapelles *Deluge* från 2006 så har Arken gjorts om till ett sjunkande Ceasars Palace och människor stupar bland Gucci-skyltar och märkesväskor då de inte heller kan lämna ifrån sig sina ägodelar. Motivet är alltså

⁴⁵ Hallström Bornold, 2013

⁴⁶ Fossbo, 2012

⁴⁷ Aronsson, 2012

⁴⁸ Antaya, 2013

intressant både i en konsthistorisk kontext och en aktuell samhällslig kontext eftersom att LaChapelles bild aktualiserar det. Den skapar den spänning mellan den civilisationskritiska konstnären samt den kommersiella fotografen. Han har varit en del av konsumtionskulturen själv och nu är den något som han vill kritisera och kasta i smutsen.⁴⁹

2.2.4 Statusmarkörer

Aronsson skriver att LaChapelle slutat att ta beställnings- och reklamjobb sedan 2006 och ägnar sig helt åt de egna konstprojekten. Hans eftermäle kommer att vara stillbildskonsten då bilderna har ett unikt uttryck och fångar en historia i varje bild. Aronsson tror att LaChapelles konstnärskap är och förblir mest känt på grund av det sätt han gör bilder på och inte det kritiska budskap de förmedlar.⁵⁰

Treijs har tittat på artiklar skrivna om Frieze-mässan 2012 i London som LaChapelles verk *Seismic shift* från 2012 var med på i tre upplagor. Motivet består av konceptuella konstverk av både Damien Hirst och Jeff Koons. Bakgrunden för dessa motiv är en övergiven, vattenfylld konsthall vars väggar är på väg att rasa in på grund av en jordbävning. Liksom många andra av hans bilder innehåller de befintliga motiv som han satt in mot en ny bakgrund. De tre upplagorna av *Seismic shift* såldes för 650000 kr styck.⁵¹

En statusmarkör som återkommer är fenomenet att LaChapelle slutat att ta kommersiella uppdrag och istället gör egna konstprojekt med civilisationskritiska inslag. Aronsson undrar om engagemanget är helhjärtat eller bara en ny riktning i hans bilder. Vad Treijs skriver om det sålda verket går att koppla ihop med det Cybinski säger om statusmarkören: att den påvisar konstnärens ställning i förhållande till samtidskonsten. I detta fall ges LaChapelles konst hög status då det säljs för ett högt pris.

2.3 Konstnären

Vad gäller konstnären så används beskrivning, statusmarkörer och subjektivitetsmarkörer. Beskrivning av konstnären förekommer ofta medan subjektivitetsmarkörer endast förekommer i två av artiklarna.

2.3.1 Beskrivning

Johans undrar om LaChapelle är en representant för det ytliga och superkommersiella överflödssamhället eller om han är en trojansk häst som genom sin bildvärld ska avslöja samhällets sanningar? Han ifrågasätter om LaChapelle kan kritisera det han egentligen var ifrån början. Kanske vill LaChapelle med sin konst hålla upp en spegel mot världen och framförallt det amerikanska samhället och visa dem hur det är. Johans skriver att LaChapelle inte chockerar eller kommer med något nytt.⁵²

Det är i kontexten av Johans resonemang som namnet på Per Öqvist porträtt kommer till sin rätt. Namnet på Öqvists artikel är på samma gång en fråga: ”Smaklöst kändisfixerad eller genialisk kritiker”. Han går inte in på någon konkret hållning i texten utan det mest

⁴⁹ LaChapelle, David, Jonsson, Min-Jung, Benthede, Pauline & Patrik Steorn, *Burning Beauty*, 2012, s. 46-47

⁵⁰ Aronsson, 2012

⁵¹ Treijs, 2012

⁵² Johans, 2012

värderande från kritikerns porträtt i *Konstvärlden* är just namnet. Dock så är det i princip samma frågeställning som Johans har.⁵³

Aronsson funderar på om LaChapelle har ett äkta engagemang i sin civilisationskritik eller om han bara tagit sig an ett nytt grepp för att bygga sitt eget varumärke. För LaChapelle som livnärt sig på mode- och reklamvärlden under hela sin karriär så anser Aronsson att det finns ett trovärdighetsproblem i konsten som producerats sen han lämnade de kommersiella uppdragen.⁵⁴

Johans och Aronsson är kritiskt inställda till intentionen med LaChapelles civilisationskritiska innehåll.

2.3.2 Statusmarkör

Fossbo skriver att LaChapelle blev känd på 1990-talet och att han varit en av Hollywoods favoritfotografer sen dess. LaChapelle har fotat för de glammigaste magasinerna som Rolling Stones, Elle och Vogue. Fossbo skriver också om hur LaChapelle har arbetat för Andy Warhol under 1980-talet på tidningen Interview Magazine. Tidningen där kändisar intervjuade kändisar blev en språngbräda i LaChapelles karriär.⁵⁵

Ivarsson skriver att konstnären slutat att ta kommersiella uppdrag och har till följd av detta fått en plats på gallerierna. Han skriver att LaChapelle har varit ett av de absoluta toppnamnen inom den amerikanska mode- och kändisvärlden sen 1990-talet. Att ha blivit fotograferad av honom är det samma som ett kvitto på sin egen stjärnstatus.⁵⁶

När Treijs frågar LaChapelle om pengar i sin artikel så skrattar han och säger att tiden är förbi då han jobbade för att tjäna pengar.⁵⁷

LaChapelle har uppnått en viss status i samband med att han slutat med kommersiella uppdrag. Hans bilder har fått en plats på gallerierna och han kan överföra sin egen stjärnstatus på kändisar genom att fotografera dem.

2.3.3 Subjektivitetsmarkörer

Rubriken hos Ullberg heter ”Lågmäld LaChapelle gör högljudd konst”. Hon skriver att för en person som alltid fotograferat det pråliga och storslagna framstår han som en lågmäld person. Vidare skriver hon också att LaChapelle själv säger att han som person ofta har blivit ihopblandad med det överdrivna och skrikiga i sina bilder men han är en person som hellre föredrar att spendera tid med sitt fototeam än med kändisarna han fotograferar.⁵⁸

Ivarsson beskriver LaChapelle som en timid 45-åring och att han har svårt att se honom i rollen som det amerikanska undret inom fotografi som dompterat modeller och kändisar och levt klubblika nätterna igenom.⁵⁹

Konstnären beskrivs som lågmäld av Ullberg samtidigt som Ivarsson beskriver honom som en timid 45-åring.

⁵³ Per Öqvist, ”Smaklöst kändisfixerad eller genialisk kritiker”, i *Konstvärlden*, 2012:6

⁵⁴ Aronsson, 2012

⁵⁵ Fossbo, 2012

⁵⁶ Ivarsson, 2012

⁵⁷ Treijs, 2012

⁵⁸ Ullberg, 2012

⁵⁹ Ivarsson, 2012

2.4 Sammanställning av värderande namn och ord

Nedan följer en sammanställning i tabellform som innehåller namn och ord som förekommer olika ofta. Dessa ord är intressanta då de påvisar hur kritikerna vill framställa konsten och konstnären. De ord och namn som valts ut kopplar an till de olika markörerna. Härigenom blir det tydligt vad som återkommer i texterna och vad kritikerna har använt sig av för pedagogiskt bakgrundsberättande i sin framställning av konsten och konstnären. De namn och ord som jag har valt ut är Warhol, kitsch, manipulation, uppdragsfrihet samt namedropping.

När kritikern nämnt Warhol så förekommer han i kontexten av att LaChapelle jobbat för honom och att detta startade hans karriär. Namnet och konstnären Warhol gör det lättare för läsaren att se vilken tid och plats LaChapelle kommer från vilket är 1980-talet i USA.

När kritikerna använder begreppet kitsch syftar de ofta som Ivarsson⁶⁰ på konsten förutom Aronsson som försöker sätta konsten i ett konsthistoriskt perspektiv.⁶¹ Treijs skriver om kitsch som en stil LaChapelle har lämnat bakom sig vilket också blir en slags kontextualisering av hans nuvarande konststil.⁶²

När kritikern skriver om manipulation av bilderna så vill de belysa produktionsprocessen. Aronsson skriver om hur han läste på en skylt under utställningen att bilderna inte hade manipulerats eller skapats i en dator. Detta blev omdebatterat under 1990-talet och var en stämpel som inte helt gått bort.⁶³ När Treijs i sin text skriver hur hon frågat LaChapelle om manipulation av bilderna så blir konstnären upprörd och säger att slutresultatet är det viktigaste och att processen är det sekundära.⁶⁴

När kritikerna nämner uppdragsfrihet innebär det att LaChapelle har slutat ta kommersiella uppdrag. Det är en statusmarkör då LaChapelle är fri att behandla vilka motiv han vill. Det är också ett sätt för kritikern att peka på att han ändrat riktning till ett mer civilisationskritiskt förhållningssätt.

Det sista ordet är namedropping av de kändisar som förekommer i bilder och porträtt. Detta är ett sätt för kritikerna att visa på LaChapelles status i samtiden. De namn som nämns kan även hjälpa läsaren att sätta kändisporträtten i en tidskontext eller att förtydliga hur känd LaChapelle är. Bilder på Britney Spears under sin karriärs början sätts i en tidskontext medan bilder på Lady Gaga sätts in i en senare tidskontext. Beroende på vilka namn som nämns så går det för kritikern att påvisa LaChapelles popularitet under en lång period.

⁶⁰ Ivarsson, 2012

⁶¹ Aronsson, 2012

⁶² Treijs, 2012

⁶³ Aronsson, 2012

⁶⁴ Treijs, 2012

Författare	Treijs	Aronsson	Fossbo	Ullberg	Antaya	Fröderberg	Ivarsson	Johans	Hammarström	H. Bornold
Medie	Svd	Kulturkoll	SR	SVD via TT	HD	Fotosidan	DN	UNT	Aftonbladet	Expressen
Warhol	X	X	X	-	X	-	-	-	-	-
Kitsch	X	X	-	-	-	-	X	-	-	-
Manipulation	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-
Uppdragsfrihet	X	X	-	X	-	-	X	-	X	-
Namedropping	X	X	X	X	X	-	-	X	X	X

Vad man kan utläsa av denna sammanställning är vilka kritiker som vill göra det lättare för sina läsare genom att ge information om LaChapelles konstnärskap och bildvärld. Det är enbart två av kritikerna som använder alla aspekter i tabellen. Dessa är skrivna av Treijs som är konstskribent för SvD och Aronsson som är skribent för Kulturkoll.se. När man utgår från tabellen är det inte förvånande att dessa två är de mest informerande artiklarna som har med både bakgrundsinformation om konstnären och de bilder som är gjorda innan och efter 2006. Treijs text är en djupgående intervju med LaChapelle där hon frågar om allt från hans ”nyare konstnärskap” till hur han producerar sina bilder. Kanske för att få en klarhet i manipulationsfrågan.⁶⁵ Aronsson har skrivit en faktsäckad text som behandlar allt från LaChapelles bildkonst med inriktning på kitsch till den konsumtionskritiska konsten med konsumtionskritik som tema. I undersökningsdelen förekommer Aronsson nästan under alla markörer.⁶⁶

En person som inte använder någon aspekt i tabellen är Fröderberg som är yrkesfotograf i grunden och nu chefredaktör för Fotosidan.se. Hans text består av en kortare intervju med Per Broman som är en av grundarna till Fotografiska samt en mer generell beskrivning av utställningen. Intervjun kan vara anledningen till att fokus läggs på utställningen och inte på LaChapelle. Fröderberg är den enda som tar upp logistiken bakom utställningens bilder och hur mycket engagemang det krävs för att få till en så pass stor utställning. Eftersom att Fotosidan.se är ett forum för fotointresserade så har det antagligen spelat roll för utformningen av artikeln. Då Fröderberg inte ger någon bakgrundsinformation om LaChapelle kan man anta att hans läsare är bekanta med fotografen.⁶⁷

Två av kritikerna som endast använt en aspekt, namedropping, i tabellen är Johans och Hallström Bornold. Johans är kulturkrönikör för UNT och Hallström Bornold redaktionschef för Expressens kulturredaktion. Johans artikel handlar om konsten och vad den innehåller samt vilka motiv som den behandlar. Med tanke på motivet har han också skrivit ner några av de otaliga kändisar som är med på bilderna. Texten innehåller inte någon direkt bakgrundsinformation utan handlar mer om vilken slags konst man som läsare kan förvänta sig på Fotografiska.⁶⁸ Hallström Bornolds artikel handlar mestadels om konsten och vilka motiv som läsaren kan förvänta sig under besöket.⁶⁹ Johans och Hallström Bornolds artiklar är snarlika i sin utformning eftersom de behandlar konsten och dess innehåll samt de kändisar som är med på porträtt och i bilder.

⁶⁵ Ibid, 2012

⁶⁶ Aronsson, 2012

⁶⁷ Fröderberg, 2012

⁶⁸ Johans, 2012

⁶⁹ Hallström Bornold, 2013

3. Slutdiskussion

Eftersom undersökningen är uppdelad i tre delar: utställningen, konsten och konstnären så är slutdiskussionen strukturerad på samma sätt. Först kommer jag att gå igenom om det förekommit några skillnader i receptionen och sättet att skriva och värdera mellan de som är etablerade konstkritiker och de som inte är det.

Jag anser inte att det framgår någon tydlig skillnad mellan de kritiker som är konst- eller kulturskribenter och de som är journalister. Deras befattning spelar inte in om de använt markörerna mer eller mindre. Skillnaden handlar om enskilda fall där kritikerna skiljer sig från mängden av en eller flera anledningar. Det kan handla om fokus i texten som Fröderberg (skribent) har gjort då han fokuserat på utställningens logistik i sin artikel. Treijs (konstskribent) skiljer sig från de andra då hon gjort mer research om vad LaChapelles tidigare bilder har sålts för under karriären. Hammarström (konstkritiker) har mest fokuserat på konsten och innehållet i bilderna vilket också blivit fokus under Hallström Bornolds (red. chef på Expressens kulturredaktion) kritiska blick i ”*Grisfest deluxe*”. Denna fokusfråga har inte att göra med huruvida skribenten är konstkritiker eller inte utan handlar mer om vad de vill lägga sitt fokus på generellt.

Det finns ingen markant skillnad i hur de olika kritikerna använt ord eller namn i tabellen. När konsten tolkas i artiklarna så är det inte enbart konstskribenterna/krönikörerna som tolkar verken utan även Ivarsson som är reporter för Dagens Nyheter. Treijs (konstskribent) och Aronsson (reporter) har samma resultat i tabellen. Johans (kulturkrönikör) och Hallström Bornold (red. chef för Expressens kulturredaktion) har samma resultat i tabellen. Antaya (kulturkrönikör) och Fossbo (webbredaktör för kulturnyheter på Sveriges Radio) har samma resultat i tabellen. Det spelar ingen roll vilken benämning de olika kritikerna har då man kan göra kopplingar mellan flera av texterna. De använder alla olika sätt att lägga upp olika grader av pedagogiska texter. Möjligtvis så är Antaya (kulturkrönikör) och Hammarström (konstkritiker) något mer reflekterande i sina artiklar än de övriga, men detta är knappt värt att nämna. Alltså så är det ingen tydlig skillnad mellan framställningen gjord av konst- eller kulturkritiker och journalister/reportrar i just detta fall.

Hur utställningen framställs av kritikerna

Utställningen *Burning Beauty* beskrivs på många olika sätt både genom konsten och storleken på utställningen, genom bilderna och motiven. Utställningen framställs som ett unikt tillfälle att kunna se hela LaChapelles karriär enligt Aronsson. Både Fröderberg och Johans anser att utställningen är extrem och detta på grund av att bilderna är i ett enormt format. Att bilderna är i ett enormt format är återkommande då detta framkommer i flera av artiklarna. Något som kan kopplas till hur kritikerna upplever det enorma formatet på bilderna är Nina Danielssons beskrivning av LaChapelles bilder från kandidatuppsatsen. Danielsson kommit fram till att bilderna kan vara vulgära och provocerande vid en första anblick men att man efter noggrannare betraktande uppfattar humoristiska inslag och olika djupare budskap.

Fördelningen över utställningens markörer är inte förvånande men jag hade förväntat mig mer kontextualisering i relation till samtida utställningar. Den enda kritiker som relaterar till andra utställningar i syfte att sätta *Burning Beauty* i en kontext är Fröderberg då han nämner en utställning som hölls i Prag precis innan *Burning Beauty*. Vissa bilder kom direkt ifrån Prag-utställningen medan andra kom ifrån Korea, Tyskland och USA. Fröderberg ville påvisa att utställningen krävde flera lån av andra utställningar för att få ihop en så stor utställning som *Burning Beauty*.

För att återkomma till de artiklar skrivna av Natalia Kazmierska och Fredrik Strage och de artiklar de skrevs inför utställningen i Nacka 2008 så stämmer de väl överens med de artiklar som skrevs i samband med *Burning Beauty*. Kazmierska skrev om hur LaChapelle levde i symbios med popkulturen liksom Warhol. Ingen av kritikerna från *Burning Beauty* jämför LaChapelle med Warhol men han nämns i artiklarna för att ge bakgrundsinformation av LaChapelles karriär. Strage skriver om den nya konsumtionskritiska konsten som kommit in på gallerierna – något som också Ivarsson tagit upp i sin artikel.

Beskrivningarna ger svar på om konstkritikerna använt likadana värderande ord om utställningen. Två liknade utställningen vid något visuellt, dvs. regnbåge och backanal, två vid en extrem och extra allt-utställning samt två som enorma samtidstablåer. Utställningen framställs som välgjord, färgglad och enorm både till omfång och uttryck. Kritikerna uppskattar storleken på bilderna.

Hur konsten framställs av kritikerna

Något som kritikerna tar upp i sina texter är den samhällskritiska konsten som LaChapelle börjat med sedan han slutat att ta kommersiella uppdrag. Ullberg skriver om hur konsten tar upp ämnen som konsumtion, klimathot samt den snedvridna kändisvärlden och tolkar det som en påminnelse om förgängligheten i kändisskapet. Detta kan kopplas samman med Johans tolkning av bilderna på modeller framför katastrofdrabbade hus. Han anser att det då blir tydligt hur man med hjälp av en vacker och lättsam yta kan dölja en mörk historia bakom. Att försöka dölja historien bakom ytan återkommer i Hallström Bornolds tolkning av verket *The rape of Africa*. LaChapelle tar i verket upp ämnen som kvinnohandel, barnsoldater och rovdjurssamhället och har applicerat den vackra ytan som Hallström Bornold ser som en humoristisk twist i äcklet. Även om LaChapelle bygger upp snygga ytor är han mån om att betraktaren ska se baksidan av historien och den kritik som ligger bakom. Han har fört med sig den teknik och de estetiska verktygen som är hans signum och applicerat detta på de civilisationskritiska verken. För att återkomma till frågeställningen om LaChapelles konst har utvecklats så har den inte gjort det stilmässigt. Däremot så har han ändrat motiv till den mer samhällskritiska konsten.

När kritikerna skriver om LaChapelles konst är det viktigt att ha i åtanke att han på Fotografiska visar upp två produktioner: de kommersiella bilderna som fotografen tog innan 2006 och de civilisationskritiska bilderna som konstnären gjort efteråt. Han har fört med sig den teknik och de estetiska verktygen som är hans signum och tillämpat detta på de civilisationskritiska verken. Detta skapar en viss skepticism hos kritikerna som visar sig i form av kitsch-stämpling och kritik mot de kändisporträtt som visas och en skepticism gentemot de civilisationskritiska verken.

Kitsch är ett ord som förekommer i tre av artiklarna. Sättet som kitsch används i artiklarna är inte det förväntade förutom hos Ivarsson som menar att bilderna är kitschiga. I artiklarna som kitsch förekommer behöver det inte nödvändigt anses som något negativt. Aronsson använder sig av kitsch som en konststil för sätta in bilderna i ett historiskt perspektiv. Han förtydligar också att konsten framstår som barock genom den överdrivna färgskalan i bildspråket. Treijs skriver om hur LaChapelle lämnat kitschen bakom sig men skriver inte om hur han har ändrat sättet att framställa bilder på utan snarare att han använder en mer civilisationskritisk vinkel på motivet. Antaya har samma ståndpunkt som Treijs då hon skriver att det glansiga bildspråket håller i sig i hans civilisationskritiska konst men nämner inte kitsch i sin artikel.

Alltså ser kritikerna ingen förändring i själva sättet LaChapelle gör bilder utan det är motivet som ändrats.

När Denis Dutton skriver om kitsch nämner han att det kan vara ett samlingsnamn på imitationer av kända verk som stöpts om i ett annat material än tidigare. Detta går att koppla till Aronsson då han skriver att konsten består av pastischer på kända verk med en eller flera överdrivna komponenter. Även Treijs och Fossbo skriver om hur han omtolkar gamla mästars verk till en nutida kontext.

När jag plockade ut tre kändisporträtt för att se vilken kontext de hade producerats i förväntade jag mig inte att de alla hade använts för samma tidning. Utifrån kritikernas namedropping valde jag Britney Spears 1999, Kanye West 2006 och Lady Gaga 2009. Jag valde dessa på grund av att de representerade tre kändisskap med karriärer som startat under olika tidsperioder. Alla tre porträtt är uppdrag från Rolling Stone och alla tre är omslagsbilder. Jag drar som slutsats att han fortfarande tar kommersiella uppdrag. Ett verk som jag tittade närmare på då Naomi Campbell var med i är *The Rape of Africa* från 2009. Detta skiljer sig från porträtten då de är gjorda för Rolling Stone medan *The Rape of Africa* är från en bildserie. Verket har även prytt omslaget på Flaunt Magazine. Vad som kommer fram av denna genomgång är att det konsumtionskritiska i bilderna gör att verken betraktas som konstverk medan kändisporträtten fortfarande görs som reklambilder och uppdrag även om dessa också kan innehålla uppbyggda scenerier i bakgrunden.

Det verkar som att LaChapelle inte har släppt kommersiella uppdrag helt och detta leder till den skepticism jag har nämnt i föregående stycke. De två riktningarna består av den kommersiella fotografen och den samhällskritiska konstnären. Konsten framställs på två olika sätt. Det första är innan uppdragsfriheten och det andra är efter att han slutat ta de kommersiella uppdragen. Vissa kritiker skildrar hela vidden av bilderna medan vissa hänger upp sig på kändisporträtten.

Hur konstnären framställs av kritikerna

Johans beskriver LaChapelle som en sanningssägare i dagens samhälle och framförallt det amerikanska samhället. Öqvist frågar sig om LaChapelle är kändisfixerad eller en genialisk samhällskritiker. Vad man kan hålla i åtanke är att han slutade att ta kommersiella uppdrag 2006. Uppdragsfriheten har lett till en mer civilisationskritisk konst som passar in på Johans beskrivning. Vad gäller Öqvist fråga om LaChapelle är kändisfixerad eller en genialisk kritiker så ställer han en tidsperiod av kändisfixering och 1980-talets bildmotiv mot de numera civilisationskritiska motiven i bilderna från 2006. Detta lyfter återigen frågan om det egentligen inte är bilder av två helt artskilda perioder som kritikerna har sett på *Burning Beauty*. Det går inte att bedöma bilderna enhetligt då de inte håller samma standard.

LaChapelle tar fortfarande uppdrag men med behållit att han själv väljer vilka han vill fotografera och i vilket sammanhang. Han har uppnått stjärnstatus och genom att fotograferas av honom betyder att kändisen i sammanhanget uppnått en viss status i sitt kändisskap. Han glorifierar alltså kändisen i sina verk. Detta gäller både reklambilder och de senare kritiska konstverken. LaChapelles kritik riktar sig inte enbart mot USA utan också mot andra förhållanden i världen. Han tar exempelvis upp detta i verket *The rape of Africa*. Denna kritiska hållning menar Ivarsson är det som tagit LaChapelle in i gallerierna.

De två kritiker som beskrivit LaChapelle som person upplever en viss diskrepans mellan konstnären och konsten. Ivarsson har svårt att se hur den timide 45-åringen levtt klubbiv

nätterna igenom och domderat över stjärnor under fotograferingar. Ullberg har svårt att koppla ihop konstnären med konsten då konsten är högljudd och konstnären lågmäld. Denna skiljaktighet återkommer i hennes artikelnamn "*Lågmäld LaChapelle gör högljudd konst*".

Jag hade förväntat mig fler subjektivitetsmarkörer om LaChapelle som person i texterna. När jag hade fått en överblick av materialet och de delar som jag tänkt tillämpa subjektivitetsmarkören på visade sig dessa vara beskrivningar av konstnären och konsten och alltså inga rena subjektivitetsmarkörer. Den dominerande delen i undersökningen är konsten både på grund av att kritikerna använt sig av beskrivningar men också tolkningar. Konstnären framställs som en lågmäld och timid person med stjärnstatus och ett färgsprakande bildspråk.

4. Källförteckning

Tryckta källor

Arvidsson, Kristoffer, *Den postmodernistiska romantiken – Konstkritiken och det romantiska i 1980- och 1990-talets svenska konst*, Göteborg, 2008

Arvidsson, Kristoffer, "Romantik och kitsch" i: Arvidsson, Kristoffer, *Den postmodernistiska romantiken – Konstkritiken och det romantiska i 1980- och 1990-talets svenska konst*, DotGain, Litauen, 2008

Cybinski, Helena, "Cindy – Späd konstnärinna och uppbumen superstar" i: Sjölin, Jan-Gunnar (red.), *Om konstkritik – Studier av konstkritik i svensk dagspress 1990-2000*, BTJ Tryck AB, Lund, 2003

Kulka, Thomas, *Kitsch & Art*, The Pennsylvania State University, Pennsylvania, 2002

LaChapelle, David, Jonsson, Min-Jung, Benthede, Pauline & Patrik Steorn (katalogeditor), *Burning Beauty*, BankerWessel, Elanders Fälth & Hässler & Fotografiska, Värnamo, 2012

Sjölin, Jan-Gunnar (red.), *Om konstkritik – Studier av konstkritik i svensk dagspress 1990-2000*, BTJ Tryck AB, Lund, 2003

Sjölin, Jan-Gunnar, "Inledning" i: Sjölin, Jan-Gunnar (red.), *Om konstkritik – Studier av konstkritik i svensk dagspress 1990-2000*, BTJ Tryck AB, Lund, 2003

Per Öqvist, "Smaklöst kändisfixerad eller genialisk kritiker", i *Konstvärlden*, 2012:6

Artiklar

Antaya, Christine, "Lättuggad LaChapelle - men Ruby ger mersmak" i *Helsingborgs Dagblad*, 130105

<http://hd.se/kultur/konst/2013/01/05/lattuggad-lachapelle-men-ruby-ger/> 131126

Aronsson, Carl, "Burning Beauty: David LaChapelle på Fotografiska – en barock upplevelse", för Kulturkoll.se, 121204

<http://kulturkoll.se/?p=2704> 131126

Fossbo, Hannes, "David LaChapelle för Fotografiska: "Burning beauty", intervju samt text i *Sveriges Radio*, P3, 121129

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=478&artikel=5363835> 131126

Fröderberg, Magnus, "Smygtitt: David LaChapelle intar Fotografiska" på Fotosidan.se, 121128

<http://www.fotosidan.se/cldoc/david-lachapelle-intar-fotografiska.htm> 131126

Hallström Bornold, Salka, "Grisfest deluxe" i *Expressen*, 131226
<http://www.expressen.se/kultur/grisfest-deluxe/> 140110

Hammarström, "Camilla, Överflöd och undergång genom objektivitet, David LaChapelle gör skruvade bilder av kändisar och katastrofer" i *Aftonbladet*, 121219
<http://www.aftonbladet.se/kultur/article15953635.ab> 131226

Ivarsson, Torbjörn, "Fotografins kitschkung visar allt", i *Dagens Nyheter*, 121130
<http://www.dn.se/kultur-noje/konst-form/fotografins-kitschkung-visar-allt/> 131126

Johans, Sebastian, "Extra allt och lite till", i *Uppsala Nya Tidning*, 121213
<http://www.unt.se/kultur/konst/extra-allt-och-lite-till-2013502.aspx> 131126

Treijts, Erica, "Jag älskar stillbilden", i *Svenska dagbladet*, 121123
http://www.svd.se/kultur/jag-alskar-stillbilden_7692340.svd 131211

Ullberg, Sara, för TT SPEKTRA, "Lågmäld LaChapelle gör högljudd konst", i *Svenska dagbladet*, 121129
http://www.svd.se/kultur/lagmald-lachapelle-gor-hogljudd-konst_7712530.svd 131126

Webbkällor

Dutton, Denis, "*Kitsch*", Modern Museum of Art, 2009
http://www.moma.org/collection/details.php?theme_id=10104&texttype=2 140102

Kazmierska, Natalia, "David LaChapelle/Factory, Nacka", *Expressen*, 080414
<http://www.expressen.se/kultur/konst/david-lachapelle--factory-nacka/> 140122

Steorn, Patrik och Jonsson, Min-Jung, "*David La Chapelle*",
<http://fotografiska.eu/Museet/Tidigare-utstallningar/Burning-Beauty> 140112

Strage, Fredrik, "Ibland känner jag mig som en hora. Ibland som en konstnär", *DN*, 080409
<http://www.dn.se/pa-stan/konst-museer/ibland-kanner-jag-mig-som-en-hora-ibland-som-en-konstnar/> 140122

Danielsson, Nina, "*Sexiness with humor: those things are normal for me*" - *Undersökning av kvinnlig och manlig maskerad i några utav David LaChapelles bilder*, 2009,
[Kandidatuppsats i konstvetenskap], Högskolan i Halmstad, Sektionen för humaniora (HUM)
<http://hh.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:239759> 140114

Webbsidor med kändisporträtt

Daly, Steven, "Britney Spears, Teen Queen: Rolling Stone's 1999 Cover Story", för *Rolling Stone*, 110329,

<http://www.rollingstone.com/music/news/britney-spears-teen-queen-rolling-stones-1999-cover-story-20110329> 140121

[Osign], Designscene, 091130

<http://www.designscene.net/2009/11/naomi-campbell-by-david-lachapelle.html> 140122

[Osign], Gagapedia, 140121

http://ladygaga.wikia.com/wiki/David_LaChapelle 140121

Scaggs, Austin, "The 100 best Covers: The Passion of Kanye West", för *Rolling Stone*, 060518

<http://www.rollingstone.com/music/news/the-100-best-covers-the-passion-of-kanye-west-20060518> 140121

Webbsidor med kopierad text

Lyckaro, Johan, "Fotografiska lockar med "Burning Beauty" av David LaChapelle", 121124, <http://foto.kittad.se/fotografiska-lockar-med-burning-beauty-av-david-lachapelle-122> 131209

[Osign], QX, 121213, <http://www.qx.se/gaymap/?event=19373> 131226

Webbsidor med anonym skribent

Cato, Carl, "Popkulturens främste skildrare", Corren.se, 080410,

<http://www.corren.se/kultur/popkulturens-framste-skildrare-4156573-artikel.aspx> 131211

Övriga källor

Ullberg, Sara, mailkorrespondens med Ida Heberlein, ägde rum mellan 131117 - 131118

Ida Heberlein, studerande på KKA-
programmet med inriktning
Konstvetenskap på Högskolan i
Halmstad

Besöksadress: Kristian IV:s väg 3
Postadress: Box 823, 301 18 Halmstad
Telefon: 035-16 71 00
E-mail: registrator@hh.se
www.hh.se